

Javna služba nalog
genske banke v
živinoreji

Univerza
v Ljubljani *Biotehniška*
fakulteta

Izdajatelj: Javna služba nalog genske banke v živinoreji
Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za zootehniko
Spletna stran: <http://www.genska-banka.si>
E-pošta: genska.banka@bf.uni-lj.si

Izvedba: Kmetijska založba, d.o.o.
Tisk: Tiskarna Grešovnik
Avgust 2018

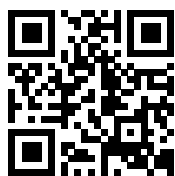

Foto: Vida Rezar

Foto Nežika Petrič

Univerza
v Ljubljani *Biotehniška*
fakulteta

Javna služba nalog
genske banke v
živinoreji

Štajerska kokoš

Slovenska avtohtona pasma

Izvor in razvoj pasme

V preteklosti je bila štajerska kokoš razširjena po vseh alpskih deželah od Donave do Jadranskega morja in v Panonsko ravnino, kot ožja domovina pa se omenja južni del avstrijske Štajerske in območje med rekama Muro in Savo na slovenskem Štajerskem. Obstajalo je več barvnih tipov štajerske kokoši (rdeče-rjava, pšenično-rjava, grahasta). V letu 1902 je bil pripravljen pasemski opis (standard), v katerem so pasmo imenovali »štajerkka«. V Sloveniji se je v glavnem ohranila le jerebičasta štajerska kokoš.

Značilnosti pasme

Štajerska kokoš je kokoš lahkega tipa z veliko sposobnostjo samostojnega iskanja krme. Njena pasemska značilnost je čop iz podaljšanih peres za grebenom ter srednje visok, enostaven in pokončen greben. Priuhki so majhni in beli. Noge so srednje visoke in bele barve. Kostí so take. Petelin je po glavi, čopu, vratu in sedelcu rjavo rdeč, na ramenih in hrbtu temno do rjavo rdeč ter črn po spodnji strani. Rob črnih peruti je rjav. Kokoši so črno poškrpljene in imajo svetle črte po sredini peres. Telesna masa odrasle kokoši je od 1,8 do 2,2 kg, petelinov od 2,5 do 3,0 kg.

Ali ste vedeli ...

... da štajerske kopune omenja že zapis iz leta 1352, ko so se zaradi nežnega in okusnega mesa znašli na kuhinjskem listu samostana »Pri nebeških vrtnaricah« na Dunaju?
... da je v preteklosti obstajalo veliko imen za štajersko kokoš med katerimi so najbolj znana štajerkka, staroštajerkka, celjska kokoš, domača čopka, hasnovita štajerska kokoš, domačegrudna kokoš, štajerska deželna kokoš, itn.?

Razširjenost pasme in ogroženost

Populacija štajerske kokoši se v zadnjih letih povečuje. Za to gre zasluga priznani rejski organizaciji (Biotehniška fakulteta, Oddelek za zootehniko) in rejcem, ki se trudijo vzrejati kakovostne živali. Veliko je ljubiteljskih (neregistriranih) rej, kjer rejci redijo le par kljunov kokoši. Štajerska kokoš je ogrožena, njen ocenjeni stalež v rejah po Sloveniji je 1.600 kljunov.

Namen reje in izdelki

Izdelek za trženje so jedilna jajca, ki jih štajerska kokoš na leto znese od 130 do 160, v posameznih rejah do 200, s povprečno maso okrog 55 gramov. Jajca imajo značilno belo (svetlo) lupino. Štajerska kokoš je primerna za kmečka dvorišča, kjer znese več jajc kot v farmski reji. V zadnjih letih se povečuje zanimanje za rejo kopunov oziroma prirejo kopunjega mesa. Vendar, v primerjavi z nekaterimi drugimi pasmami oziroma križanci, po kopunih jerebičaste štajerske kokoši ni tolikšnega povpraševanja, saj slabše priraščajo. Ne gre pozabiti, da je jerebičasta štajerska kokoš lahki oziroma nesni tip kokoši.

Foto: Nežika Petrič

Foto: Metka Žan

Foto: Vida Rezar

Foto: Nežika Petrič